

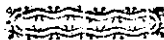

A' ROMAI TSASZARIES AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBÖL Pénteken 7. Januáriusban 1791.

Minden-féle meg-jegyzések.

A' Felsőges Udvar kívánt egészségben vagyón: —
A' Romai Pápának Nuntziusa a' Bétsi fő
Nemességnek minden nap házi mulatást ad,
melyben már a' múlt héten a' F. Nápolyi Király-is
meg jelenni méltoztatott. — A' napokban hozának
Bétsbe egy Izabadsággal völt Tilztet kemény és
titkos fogság alatt, kit a' hadi Rabok közzé zár-
ván, úgy itelnék mindenek, hogy ennek nagy hi-
bája meg a' Hilloriákban is emlékeztetés fog lenni —
mi azonban most többet erről nem irhatunk. — A'
Bétsi Politikusok közzül némelleyek tsudálatoson vé-
lekednek. Azt mondják ezek, hogy még tsak fey-
ver nyugvá a' sem lenne a' Mulzka és Porta hábo-
rujának addig, mig egyfzer tsak a' békelséget fog-
juk

juk hallani. — A' héten érkezék a' tudósítás, hogy a' Svéd Király magát ujra tsatázó talpra állítja. — még pedig nagy fietséggel, hogy az üközetre minden órán készen lehessen. Tehát megint valami ujj Politikát szült a' tsudákkal viselős Politika.

Egy a' Német Lévelekből már közönségessé lett *Turini* Levelből ezt olvassuk: „Mi minden Olasz advarokat igen nagy mozgásban lenni láttyúk. A' Kurir Svájtz, Spanyol, Portugal és Olasz Ország között egy másnak adja az ajtó kilintsit; azt mondják, hogy az Olasz Orzági Fejedelmek és Respublikák, Spanyol Ország, Svájtz, és más Europai Hatalmosságok között egy frigy kötél válna munkában. — Az el vándoralt — dolgozni nem szerető Fránziák, mindent mozgásba kívánnának hozni. — Mire tzélaizan ezen frigy nem tudatik. A' Kagliostro Romai foglaga sok Fejedelmeknek világollágot adott. — *Lütikbe* már benn van a' F. Tsászári fegyveres nép, és a' Zenebona fejei mind el illantottanak. Itt is meg lesz hát a' tsendesség; mert a' régi tanáts helyre állott. — Kárdinál *Rohán* is vizfiza ballagott Frantzia Országba.

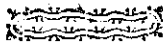
Bukoreszből azt írják, hogy a' m. hón. 14-dikén B. *Hesten*, 16-dikán Ritter *Reith*, 18-dikán pedig B. *Herbert Szisztos* felé indúltanak, hol a' békelség dolgozásához azonnal hozzá fognak. — A' Pruszus Minister *Marquis Lukéfini* már Dec. 15-ő napján meg-érkezett vala *Szisztovba*, hol a' Portának már jelen-lévő 3 Ministerei vel meg edgyezett vala, hogy *Szisztov* helysége egy *Neutrális* helyyé tételsék, mely meg-is lett, és a' F. Ts. Királyi Követ Baró *Herbert* Ur irátsal hivattaték ide — Ugyan inneu iratik, hogy Dec. 1. napján a' Muszkák *Ismailt* már a' leg-keményebb tüzzel ostromolják vala, és hogy ez szereztsésen meg-is vételett, el-érkeztek a' különös Levelek, de hogy, min? még nem tudjuk.

Azt értük meg már Bétsben, ahogy ha az egész várost fel-jártatjuk is olykar egy-fadgyú gyertyáért még sem kaphatunk — a' honnan tsak nem egész Béts orosz gyertyát kéntelenítettük égetni. — Ezen

dologért már meg-szollittattanak vala a' Mészárasak, de magokat azzal mentetetik, hogy most minden vágó Barmot loványon vesznek kezekhez. Mi születék ebből? az, hogy a' kegyelmes Monárkha egy 29-dik Decemberben költ kegyelmes Rendelésében azt engedé meg, hogy a' szappanyt és a' fadgyú gyertyát még idegen Országokról is minden vám, vásár pénz, vagy más adó's harmintzad nélkül kinek kinek szabad lézen Bétsbe behozni és el-adni a' további végzésig. Hallyátok e' ezt Debretzeni szoppanyosok? Tudjátok, hogy a' Debretzeni szappanynak soha eddig bélépni szabad nem volt Bétsbe, sem a' gyertyának — most szép *spekulatioja* lehet valakinek a' szappannyal; mert ezen engedelem sem sokáig fog tartani, mint hogy a' Parantsolat' végére is oda van téve: a' további rendelésig. Ezen Fels. Rend. ki adatott Dec. 31. 1790.

A' közelebb múlt esztendőben Bétsben 4840 meg-nőtt Férfiak, 3265 fel-nőtt Afzizony személyek, 4199 Férfi-gyerekek, 4853 Leánkák — és így mind-össze 16 ezer 157 emberek holtanak meg. — A' Himlő tsak egyedül 1569 et vit-el ezek közzül — a' gutta 638-at ütött meg — a' többinek kinek tudóje, kinek mája és zúzza nem volt jó. Többen holtanak lát meg tavaly, mint 1789-ben 2897 emberekkel Bétsben. — Születtettenek Bétsben tavaly 5203 Férfi, és 5006 Leány magzatak eleúenen, és így mind-össze 10209 gyermekek; ezeken kívül 389-en halva jöttek a' világra — tehát a' múlt esztendőben 390 gyerekekkel több született, mint 1780 ban. — A' Parasodtaknak száma 2296-ra mégyen tavaly itten, és felljül mulja az 1789 dik béli Házafoknak számát 287 párral — hát még. —

Azt mondják nemely Politikusok, hogy ezen 1791-dik esztendő mind meg-fogná azokat az Országokat jozanittani, valamellyek már io-esztendőtől fogva meg-részegedtenek vala — már ugyan alkalmasint meg-jozósadtak a' több Nemzetek, tsak, a' Frantziának van még Krapulája — de, lassan. — Azt Sugja vala tegnapi egy Politikus a' másoknak

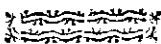

fülébe, hogy éppen most volna munkában, hogy a' Német Országi Fejedelmeknek minden készen lévő seregek *Alfátziába* volnának rendelve, hogy a' Nemzeti gyűlésben a' Német Országi Hertzegek jussát magyarázzák meg, mely német Országi sereghez még 40-ezer Császári és Pruszus sereg adattnak — e' nem tréfa! Ha ezt a' Frantzia Nemzeti-gyűlésnek fülébe sugta volna ezen politikus, talán meg-füketült volna beléje. Erről minden órán többet hallunk. —

Külső Országi jegyzések. — Az Auslriai Lovas Sereg 2000 Rémonda tsikokat hoztanak Krimia-ból, az Orosz Tsászárné engedelmével, mindazáltal előttünk a' Portával való Békelségünk tsak nem bizonyosnok láttatik, annál-is inkább, mivel 400 Orvasokat a' tábori Ispotallyokból már vizsza hivtának, és a' Regimentek közül is már sokan a' magok békelséges szállásokra mentenek. — Auslri. Belgiumból minden órán váratik Bétsbe egy *Deputdtzid*, mely *Krislina* Hertzeg Alszonyt fogja kérni, hogy a' maga előbbeni helyére vizsza-menni ne sajnálja. Itt tökéletes a' békelség és tsendelség. — Ugy értjük, hogy a' mi F. Urunk a' jövő Tavaszizal Angliába, Frantzia Országba, és Belgiumba fogna menni; melly tzélről ugy vélekednek némellyek, hogy minden felé egész *Europában* a' békelséget és tsendelséget kívánná helyre állítani. Kegyelmes Király! tsak eddig mennyire mentél a' vérengző tsatáknak le-tsendesítésében — áldhat az emberi Nemzet; és méltán Békelség Királyának nevezhet ezen Század.

A' Porta, az Orosz Udvarnak a' *Svéddel* történt véletlen békelsége eránt minden nap jobban jobban mutogatja foga-sejérit, és a' *Szultán* a' Konstantinápolyban lévő Svéd Követtől még tsak a' Jantsár Strását is el-vette, és többé 130 Piástert nem fizet neki napjára, mint eddig. — Az Oroszok győznek és vernek, szüntelen győzedelmes tsatázásokat folytatnak — ha hamar a' Porta, és ennek Közbenjárója a' Pruszus jobb móddal nem nyulnak a' békelséghez, még ezen háború az 1791-dik esztendő-t is vérrel fetskendezheti-bé.

Szathmár Németiből 21. Dec. — „Azon buzgó hűségnek, mellyel a' Magyar Nemzet eleitől fogva a' maga Fejedelméhez egész indulattal viseltetett; nyilván ki tettő példáját lehetett e' mi kis Városunkban is tapasztalni, a' F. K. H. M. Tanátsnak ide meg-érkezett azon Kegyelmes Rendeléséből; melly szerint a' mi dicsőségesen Uralkodó Felsőges II-dik *Leopold*, e' Magyar és ehez foglaltatott Országok örökös Királyának meg-koronáztatása tudtára adattatott. Mert ugyan-is vévén ezen mi Városunkat igazgató Tanáts ezen öröm hir-adást ez folyó hónapnak 14-dik napján; leg-fővebb gondjának tartá azt a' módot keresni, és találni, mi módon az ő uj Királyának meg-koronáztatásán való örömét ki-mutathassa. Így találá tenát helyesebbnek: hogy ezen öröm végett tartandó Isteni tiszteleteknek folyások alatt bizonyos számmal ki-rendelt Ifjúságok lövöldözzenek, kik-is 15-dik napján ezen hónapnak dél-utáni 4 óra tájban ki-állván, minekutánna Nemes Papoltzy *Csorja* Josef Ur Városunk Vice Notáriusa által (a' ki-is B. *Barkó* Nemes Húszár Regimentjébe ennekötte katonáskodott, most pedig közelebbről a' Sz. Korona őrizetere ezen Ns. Vármegyéből sent járt Banderiumban jelen vólt) ezen napnak hátra lévő kevés, részébe annyira vitettek, hogy már más nap, az az 16-dik napon a' Romai Catholica Anya Szent-egyházban ezen solemnitás tartatván, a' még az érzéketleneket-is öröme serkentő hangok között való élénkeltetése alatt az idvességes *Te Deum Laudamus* nak olly dicséretesen lövöldöztenek, hogy az azokhoz értők által bámúlva tsudáltatott azon Ifjaknak egyenlően egyszerre való lövöldözések, és puskával való katonás bánások, (kommendérozta pedig ezen Ifjaknak edgyik szárnyát Városunk érdemes *Bellicus Perceptor* Nemzetes *Pándi* Mihály Ur) mely puskázásokat követték a' dördülő ágyúk, harfogó trombita, a' Magyaroknak kedves tárogató sípjok, és a' pergő dob.

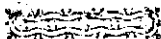
Véghez menvén a' Romai Anya-szentegyházban a' meg nevezett nap e'-szerint az ujj Király szeren-
 tsés meg koronáztatásáért tartatott buzgó Isteni tisz-
 telet, következő az az 17-dik napján ezen hó-
 napnak, a' Görög Anyaszentegyházban hasonlóké-
 pen tartatott az örömmel tellyes Isteni tisztelet, a'
 hol is hasonló frissességgel vívelték magokat az em-
 litett Ifjak; minthogy pedig ezen említett Görög
 Anyaszentegyház Németi Városában vagon: az
 ebben tartatott Isteni tiszteletnek utánna ezen lövöl-
 döző Ifjak Szathmárra Németiből visszja jöven, Ve-
 zérjeiknek rendeléséből meg állítottak azon hidon
 mely Szathmár és Németi közt vagon, a' hol is-
 mét lövöldözvén, az oda tödült teméntelen soka-
 ság, mint egy ezen Felsőben Szabadtságát visszja
 nyert Hazájának örömmel tellyes Lelkétől ébrelz-
 tetve tele torokkal kiáltja vala a' *Vivatot* Vezér-
 jeiknek azon felkiáltásokra: *Ellyen a' Felsőges II-dik*
Leopold a' mi Kegyelmes Királyunk! — 19-dik nap-
 ján pedig, az az Vasárnap a' Reformátusoknál
 tartatott ezen örvendetes Isteni tisztelet illy rendel,
 hogy dél előtt a' Szathmári, dél-után pedig a' Né-
 meti Anyaszentegyházban tartattanak ezen különös
 tételre alkalmaztatott könyörgések és Prédikáziók,
 mellyekben miképpen serkentettenek az ő Királyok-
 hoz való kész engedelmségre, és hivségre a' Hal-
 gatók; bizonyosága lehet azon minden Vallásból
 mind a' két helyen öfzve gyült sokaság. Itten is
 a' Prédikáziók alatt mind a' két helyen a' meg-
 nevezett Ifjak hasonlóúl lövöldöztenek, ágyuztanak,
 d b, sip, és trombita harfogások között, hozzá já-
 rúlván az is, hogy az Oskolákban járó Gyermekek
 minden lövés után kiáltják vala: *Ellyen Felsőges*
II-dik Leopold! sőt nagyobb az, hogy a' rebegő
 és még a' szókat ketté harapdosó gyermeketskék is
 kiatozták a' mint ki-mondhatták: *Vivat!* — Eze-
 ken az Isteni Tiszteleteken pedig a' Ns. Városi Bel-
 ső, és Külső Tanács szép rendel meg-jelentenek, és
 a' *Vivatot* hasonlóképpen kiáltották. — Ezek szerint
 az idvezelő Isteni Tiszteletek véghez vitetvén még ez
 nap

nap elfvén a' Város Vendég-fogadójába a' Város
 költségéből étel és ital a' szegények, és koldusok
 számára bőven készítettven megvendégeltettek, kik
 is hasonlóképpen meg szünés nélkül az étel és ital
 között kiabáltak az Ujj Királynak a' *Vidtot!*

I. E N E K.

Napunknak fénye fel derült
 Melly vastag homályba merült.
 Tapból a' Magyar Haza!
 Vidúl az okos kegyesség, Pirúl az ostoba szentség,
 'S mégyen le felé haza.
 Hűség, bővség, jó febensen, egyenesen
 Helyre viszfa! Az irigység, mérgét iszfa.
 Az Ujj Király nagy bölts és jó,
 A' Törvény summája köz jó.
 Melly állandóvá lészén
 Mert a' szent Korona, 's szent hit
 Királyt Országot edgyesít,
 'S bizodalmalsá tészén.
 Tsendes, rendes, Birodalom, bizodalom
 Tartya egymást, Titkos gyanú szerez romlást,
 Fő kintse a' Nép szerelme Buzgósága hiedelme
 Második *Leopoldnak*.
 Melly mellett tsorbát ígérhet
 'S szorofs határokat mérhet
 A' kevély szarvú Hóldnak.
 Mert hiv, a' sziv, Királya'hoz, 's az Hazához,
 Ha mind egy az, Hiv sziv ellenséget halmaz.
 Magyar e' jót Isten adta, Mely reménységed haladta,
 Néki légyen Dútsó'ség!
 Uraknak Ura áldott légy,
 Tölünk örök háládást végy,
 Tied itt-is a' Főség.
 Szivünk, nyelvünk, segittséged kegyességed magafz-
 tallya, — Igen jó az Ur, azt vallya.
 Uram tartsd meg Királyunkat,
 Benne, 's véle Országunkat,

Tartsd

Tartsd meg Felséges Házát;
 Mely által emeld magafsan,
 Terjedj meg széles hatalmasan
 E Kedves Magyar Házát.
 Fő rend, köz rend, szeretettel, tisztelettel edjesüljén,
 Egy más javának örülljön.
 Az igazság, és szabadság,
 Tudomány, erkölts, boldogság,
 Örökké itt lakozzon.
 A' szorgos munka, 's kegyelenség
 Az Égből származó bővség,
 Arany időket hozzon.
 Isten! minden jó kérésünk, 's könyörgésünk tel-
 lyesfedjen,
 Ditsődség az Urnak Amen.

Pausa Solt. LXXII v. 1.

Uram a' Te Itélletedet, Adjad a' Királynak,
 Igazságodnak add értelmét A' Király Fijának,
 Hogy ő a' Te nagy Seregedet Igazán ítéllye.
 És a' Te fok szegény Népedet Törvénnyel vezérlye.

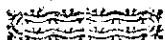
II. É N E K.

Királyoknak Királya vagy
 Uram hatalmad igen nagy,
 Te birsz e' nagy Világgal.
 A' Koronák tsak Tiéd
 Osztogattyák szent Kezeid,
 Bőltselességgel 's jóssággal.
 Királyunkat ki mutattad,
 Már meg-is Koronáztattad,
 Békelesség! békelesség!
 Adj általa tsendességet Néped közt edgyességet.
 Királya az Isten tette, Székbe az Ország ültette
 A' mi Fejedelmünket.
 Mert már eddig-is Kegyelme
 Kóstoltatta nagy szerelmét
 Meg-biztatván Népünket,
 Mely fok keferüt edessé
 Változat 's téfszen kedvessé.

Szentül van, szentül van!
 Vagyon benne bizodalunk,
 Hogy léfz erős őltalmunk,
 Uram az Ő örökségét Őrizd, 's rontsd meg ellenségét
 A' melly ellene fél kél,
 Hadd tudják e' Nemzettségek
 'S minden Pogány ellenségek,
 Hogy a' Király Téged fél.
 A' jó békefség rontókat,
 És a' Törvényt el-rontókat
 Veszítsd-el, veszítsd-el.
 Ditsőítsd meg magad ebben,
 Mondják mindenek Amen.

III. dik *E N E K.*

Menny 's Föld véled, Szivünk éled
 Midőn hiven beszéled
 Hogy Népünknek bé tölt kérte,
 Az Egek hartzoltak érte,
 És hogy a' kit szántak rabnak
 Isten tette szabadabbnak.
 Lett hát vége, 'S van elége,
 A' miért búval ége.
 Mert lelt árra, Bölts Urára
 A' kinek egy szavára,
 A' Jus 's Törvény kegyelemmel,
 Az igazság értelemmel
 Mértékeltetik tsendesen, Őlekezik szerelmesen,
 Immár végre Békefségre
 Jő fel a' Nap az Egre.
 Böldog légyen Erőt végyen
 Mennyből mig köztünk mégyen,
 A' ki illy szentül köt, és öld,
 Bölts Királyunk a' *Leopold!*
 Aldott légyen Koronája
 Mig Isten téfz mást reája,
 Egyes szivvel, minden hivvel,
 Királyunknak mondjuk-el.

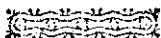

IV-dik É N K K.

Örvendj Magyar Haza	<i>Leopold</i> Királyodnak,
Sziből térdet Fejet	Hajts Felsőges Uradnak,
A' ki Kormányozza	Széked böltsésséggel,
Javadat dolgozza	Minden mesterséggel.
Örvendj Nemeli Rend	Meg van a' kívánságod,
Koronás Királyod	Nem bántya szabadságod,
Virtusod esméri	Tsak hűséged kéri
Meg lészen a' béri,	Mihelyt azt el éri.
Örvendj Polgár Sereg,	Illy Kegyelmes Atyádnak
A' ki könnyebíti	Terhét, minden igádnak,
Véle a' Kegyeltség	Jár, és állandóság,
Az engedelmség	Tied, és a' jóság.
Oh Mennyei Felsőg	Atya, Fiú, Szent Lélek!
E' Földi Felsőggel	Kiben van kegyes Lélek.
Minden dolgaiban	Légy jelen valóban,
Vezesd tanátsiban	'S igazgasd a' jóban.
Ditső Országjárása	Terjedjen sok időkre,
Szent emlékezete	Mennyen a' jövendőkre
A' Királyi Páltza,	Légyen maradandó
Királyi Házában,	Örökké állandó.

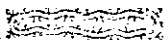
V-dik É N E K.

Serkennyetek fel Magyar Szivek,
 Ti a' Felsőkhöz igaz Hívek,
 Az Egekre emelt szivvel örvendezzetek,
 Vig nótákkal, 's muzikákkal zengedeztetek.
 Mert a' mit várunk vala régen,
 Olly napunk világol az Egen,
 Ki mint szeretetre méltó szép Völégényünk
 Vonfza szemünket, szivünket a' mi reményünk.
 Málodik Nagy *Leopoldunkat*
 Tartjuk mint ránk néző Napunkat,
 Kivel bánatunkból fel óld a' ki mint ujj hóld,
 Töle vonfénnyt, ad jó reményt, *Sándor, Leopold.*
 Ha már e' két hasonlatosság,
 Szerént gondolt, ujj világofság

Körültünk forog, szép tiszta nappalunk derül,
Söt homályban éjféli tájban élünk sem merül.
Mert észre vett Magyar szívünket,
Meg kedvelték ök Nemzetünket,
'S innét van, hogy szabadságunk elsőb' taln köve
Szép nyelvünknek, fő kintsünknek betse még jöve.
Ha hát szemet Égre bortsátunk,
Ott ujj Napot, és Hóldot látunk,
Mellyért Földünket meg-lepi az Egi hűség
'S itt lakozik, mulatozik a' gyönyörűség.
E' két tárdjait hűségünknek,
Oltárára tévén szívünknek,
Illő tehát hogy az Egnek vélünk szentellyük,
'S így az Illent, 's azt a' mi Szent, köztünk tisz-
tellyük.
Mondjuk azért egyező szájjal,
A' Palatinus a' Királlyal,
Éllyenek bődög idöket nagy békefűgben,
Most e' földön, 's majdan ott feuu a' ditső Égben.
Böldogittsa Isten földünket
Holott Kedves Fejedelmünket,
Hofszú életüvé, 's köztünk nyomofsá tégye
'S Hazánkat ö gondvifelő karjára végye.

Nograd Vármegyében 15-dik Dec. 1790. — „So-
kaknak gondolatját magyarázta a' Kurir a' Magyar
Korona eredetéről, de még azon Kérdésre: mi úton
's módon, és mikor került légyen az a' Görögök-
től a' Magyarok birtokába? vólta szerint való fele-
letet ekkoráig nem hozott; vigye el hát abban az
én gondolatimat a' Magyar Világba olly jelentés-
fel, hogy a' szokott mondás: *Iti piti Koppenfus*,
mindeneknél szabad helyt találhafson. Nyilván-
gos dolog pedig ezen Koronának tsak egy tekintet-
től is, hogy ö egy Keresztény Görög Korona,
mellyet egy Pogány Fejedelem ki sem gondolhat-
na feje ékelségére, következésképpen a' mikor e'
Korona Magyarra lett, akkor a' Magyaroknak kelle-
tett Kereszténynek lenni; és ugyan ez az, a' mi
a'

a' következendő környüállásokból is ki-fog tenni, hogy t. i. a' Magyar Koronának, és a' Magyar Kezférténységnek egyenlő eredetek legyen; jóllehet tagadomázi, hogy a' Magyarok az előtt is egy sült Pogányok lettenek volna, holott őket még a' Pogányok Doktora is Kolos. 3. v. 11. megkülömböztette legyen a' Pogányoktól. — 889-dik Elztendőben a' Görög Tsálszár 6 dik *LEO. Arpádnak* az első szü-löttjét *Liurtikát* az ő Magyarjaival (kiket a' Görög Historicusok Pusztitókknak vagy is Turkusokknak hívták) segítségre kérte, a' kiknek erejekkel kedve szerint való győzedelmet is vett a' Bolgárok Királyán *Simeonon*, melly győzedelem a' Magyarok ditsőség özlopának első fenek köve vólt a' Görög Tsálszároknál, a' kikkel azután nem tsak jó barátságban éltek, de egymás szokásit is tanulták, és még özve is házasodtak utóljára (Szent *László* Királynak is a' Léánya málodik *Iván* Görög Tsálszárnak a' Felesége vala.) — 955-dik Elztendőben *Arpádnak* a' leg-kisebb Fiaától *Zaltástól* való Unokája, kit az ő temérdek tagjairól Tagfinak Magyarúl, Déákul pedig *Urfusnak* neveztek, vezette a' Magyarokat, a' kikkel ő Olasz és Német Országokat szörnyüképpen rabolta, pusztította. Azonban midön egykor a' Magyarok a' nagy prédával hazájok felé jötenek volna, útjokban a' Szakszoniai Házból való Nagy *Ottó* őket meg-támodván, kiváltképpen *Leopoldnak* az *Australis Marchionak* segítségével annyira meg-gyalázta, hogy a' számtalan meg-öletetteken kívül sok ezer rabokat közzülök elevenen el-temettetett. Jóllehet ugyan a' Magyarok ezen szörnyü bosszuzokat a' Németeknek el nem felejtették soká, mindazonáltal még is magokba szálván iltenessebben kezdettek gondolkodni, melyre nézve — 957-dik Elztendőben az ő fő *Gylászó* Tagja, *Bologudes Sarkasnak*, (*Charchas*) ki a' *Gylásznak* *Sarka* után első Fejedelem vala, példáját követvén, le-ment Konstantinápolyba, hogy ott az ő vad erköltséit, és természeti kegyetlenségét a' Szent vizek fürdője által le-mossa, melly

Izán.

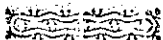

szándékát az akkori Görög Császár 7-dik *Constantinus*, ki rendesen *Porphirogenitus*nak hivattatott, kedvelsen vévén, nem csak Kereszt Attyává lett, sőt hazafiúi vagy-is Nemzeti méltósággal, és még egyéb drága fok ajándékokkal-is hogy meg-ajándékozta, arról elegendő Tanu az akkori időbeli Görög *Historicus Seylicen Curupalata János*, a' kit *Gabius* Deák nyelvre, fordított.

Nem írja ugyan a' *Historicus* meg nevezve, minémü ajándékok lettenek légyen azok, mindazonáltal, mivel a' Szent Koronán *Constantinus* Kereszt Attyának a' neve, és ezen meg-kereszteltetett fő *Gylás* fiának-is *Geobizának*, Magyarországon *Geizának* a' neve fel írva találatik (mikor szegélet követ teszünk-is, a' gyermekeink nevét szoktuk fel-tenni) arra való nézve igen el-hihető dolog, hogy azon drága ajándékok közt vólt a' Magyar Szent Korona is. Mellyet idővel Szent *István* ezen *Geizának* a' Fia, vagy azért, hogy azt fel-szenteltesse, vagy talám, helyt adván azon régi költeménynek, mint ha Nagy *Constantinus*, a' ki 312-dik esztendőben a' Romai Birodalom székit Konstantinápolyba állította, Roma Városát a' Napnyugoti Birodalommal edgyütt a' Pápának ajándékozta volna, hogy ez-is az ő Koronáját meg-erősítse, a' végre a' Romai Pápának el küldötte légyen, azt is meg-lehet engedni; mindazonáltal hogy Szent *István* nem evel, hanem más valamely Koronával Koronáztatott volna meg, mint a' Kurirban pag. 757 emlékeztetik, azt tellyességgel meg nem engedjük. *Despot Dukás Mihály* felől különbözöt étvén attól, a' ki *Porphirogenitus* halála után késő időkben uralkodott Konstantinápolyban.

Ondr. Bálint.

Kölosvár. Minekutánna Erdély Országának mind a' 3 Nemzetből álló Rendei előre egy néhány különös Gyűléseket tartattanak volna, mellyekben mindenik Nemzet a' maga öszvegyült főbb Tagjaival némely dolgokat jobbra balra megfontalt volna, 17 dikben egy közönséges Gyűlést tartotta.

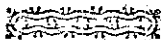

tottanak, melyben e' vala a' nevezetesebb fenn-for-go kérdés: ha vallyon a' mostani fő Kormányozó Urat, a' Rendek Elöl-járóját és az Itélő-Mester Urakat meg-hodjáké a' magok Hivataljokban, vagy ezek helyet másokat vállolfszának? Ezen a' kérdésen nem sokáig mulatván, mind a' 3 Nemzet, az az: az egész Ország-gyűlése csak hamar meg-ed-gyezék egy szivel és szajjal azon, hogy az Ország' mostani fő Kormányozója G. *Bánffy* György Ur ő Exja, a' Rendek' Elöll-ülője Gr. *Kemény* Farkas Ur ő Exja, 's 3 Itélő-Mesterek, u. m. Mélt. *Cser-nátoni* Ferentz, *Cserci* János és *Turi* László Urak, az Ország részéről-is közönséges szivel és szóval meg-marasztatának Hivataljokban, melly meg-marasztás, mint választás, a' meg erősítés véget fel-is küldeték az Udvarhoz, olly ki kötésnek jelenté-sével, hogy ezen mostani történet semmi más kö-vetkezésekre okat ne szolgáltatathasson, és ezen-túl az Orzágnak vállasztása nélkül senkit-is a' *Fejedelem* ezen Hivatalokba bé-ne állitson. A' Fő Igaz-gató Tanácsra nézve azt végzék, hogy ez marad-jan mostani állapotjában addig, mig ezen Ország-Gyűlésében ennek-is Tagokat választ az Ország.

Tereshéről írják, hogy *Taisy Bétz János* Ur, *T. N. Pesth*, *Honth*, és *Neograd* Vgyéknek Tábla-Bi-rája, ki hajdon a' N. M. Királyi Testörző seregnel Kapitányi rangal szolgálván, *Dápiser* névvel haza-jött vala, Dec. 11-dikén meg-halálazott.

Margita, 24. Dec. „A' minapi ellözések miat olly nagy a' sárunk, hogy csak üress szekérel-is négy ökör, négy, öt ló-alig mászhat benne. Ez az o-ka hogy a' fának árra, mellyet az előtt egy szeké-rel két, három Márjásan még lehetett venni, most öt hat Márjásan venni kéntelenek vagyunk. A' tsupa ros 1. Köből 16 Márjás. Szegény kéttzeres 18 Már-jás. Szebbetske 20 21. Márjás. A' tiszta búza 8 9. V. Forint egy Köből. A' Kukuriza 4. Rf. Egy ittze, vaj 40. kr. egy ittze 'sír, 30. kr. egy véka Lentse 8 Márjás. 1. véka Köles Kafa 12. Márjás. Egy tyúk 1. Márjás, 1. Tojás, 1. kr.

Erdély.

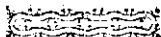

Erdélyből Szászvárosról írják, hogy a' vetésnek itten igen jó ideje járt — és igen jó reménység alatt vagyon az idei termés.

Tudománybéli jegyzések: T. T. Pétzeli Jofef az Ó-Testamentomi Ekkliia Historiáját adja-ki, 4 darabokban. Az első darabja ennek a' jövő Jofef napi Pesti vásárra kézen lészén, és 1 r. forint mindenik darabjának az ára. — Ezen Tudos Hazafi a' Mindenés gyűjteményt is ujra el-fogja 3-madszor is kezdeni, melynek félben szakadása is káros volt. De már most nem Ujjság után fog járni, hanem minden Pesti Vásárra egy 25 árkosból álló darab jö-ki. Ezen Gyűjteménynek az a' tzelja, hogy más gönyörkedtető és mulattságos történeteken kívül, azoknak az Anglus, Frantzia 's más hasznos könyveknek, mellyek az olvasást inkább meg-érdemlik, rövid summáját elé adván, azoknak a' könyveknek esmerettségekre juttattya az olvasókat. Ez egy bölts tzel, hasznos szándék. Ez a' Kurir Tudományos Levelének is nagy segítségére lehet idővel. — — Ama régi híres Boroslyán Koszorus Poétának *Gyöngyöfinek* Versei Bétsben a' leg szebb formában nyomtattatnak. — Ugyan ezen *Gyöngyöfinek* a' *Krisztus* Kinszenvedéséről irt Versei is, melly munkája ezen nevezetes Poétának már rég fetétben ül, Prés alatt vagynak most, és minden órán világofságot fognak látni. Ezen utolsó külöüösön nyomtattatik, melly leg-szebb munkája ezen Szerzőnek.

Egy könyv ért világofságot Londonban a' napokban, mellynek ez a' Titulusa: *Progres de la Politique dans les païsbus.* London 1790.

Ezen könyverské az után látott világofságot, hogy a' Belgiumbéli az Ausiriai Hához meg-tértenek. Ennek Tudos ki-adója, ki az egész Belgiumi zenebonát, kezdetétől fogva végig tudja, azt mondja, hogy a' Bétsi Státus Kantzelláriája, és

mind azok, kik a' Politikának agya-velejébe tekint-
hetnek, meg-vagynak arról győzelve, hogy a' Prusz-
szus Ministerium a' Belgiumi Zenebonát az egész
télen keresztül egészen Juniusig akarta, hogy tar-
tson. Ugy akarta, hogy a' Hágai egyezések szün-
telen akadályokat találjanak ennek hátráltatásában,
hogy így a' Török békelesség annál jobban készülhes-
sen, és a' Rajkenbaki békelesség annál jobban talpra
eshessék. Ugy gondatkozott ezen Udvar, hogy az
Auszriai sereg, a' szökés 's más alkalmatlanágok ál-
tal mint addig meg-gyengülhätnének, 's t. Ezen Könyv
szerző ajánlja magát, hogy ezen egész Zenebonat
minden leg kissebb gyökeréig és ágatskájáig, mit
még ki nem adottis, a' Világ eleibe fogja terjeszteni

Eppen most érkezik némely Levelekben, hogy
Hertz. *Potemkin*, minekutánna a' Dunán által ment,
a' Nagy Vezért éppen úgy, valamint *Romanzov* az
1774-dik elzútonban, meg-verte és minden közben
járát nélkül való békelesség kötetre kényszerítette volna.
Ezt mi nem hiszizük, de nem lehetetlen. — Ugy
értyük az idegen Levelekből, hogy a' Romai Pápa
és az Orosz Udvar között rendkívül való Kurir já-
rás vagyon, ennek-is okának kelletik lenni — de
jót reménylhetünk belőlle.

Frankfurtból, Dec. 27 dikén ez iratik: Az a' te-
mettségnélkül maradt *Halott* t. i. a' *Jesuiták* szerzete,
minden felé kezdeni akarna mozogni. Itt a' mi
szomszédunkban, egy nevezetes városban, a' múlt
Sept. 28-dikán egy szerzetbeli gyűlést és tanátsot
tartottanak vala egy *Ex-Jesuitának* házánál, ki igen
nagy Hivatalban helyheztetett Férfi. Ezen titkos
Tanátsstartásban 8 idegen nevezetes Férfiak is valá-
nak, és elfélé 7 órától fogva reggeli 5 oráig tanáts-
hozván, ekkor el-bomlotának, 's egy mástól el-vál-
tanak.